

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Tdo/48/2022
Identifikačné číslo spisu:	2119010422
Dátum vydania rozhodnutia:	26.10.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Kostolanská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:2119010422.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Kostolanskej a sudcov JUDr. Petra Kaňu a JUDr. Jozefa Šutku v trestnej veci obvineného N. R. pre trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1 Trestného zákona (č. 140/1961 Zb.), na neverejnom zasadnutí konanom 26. októbra 2022 v Bratislave, o dovolaní obvineného N. R. proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 10. decembra 2019, sp. zn. 6Tos/160/2019, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. f) Trestného poriadku sa dovolanie obvineného N. R. o d m i e t a.

Odôvodnenie

Obvinený N. R. v trestnom konaní, v ktorom jeho trestné stíhanie skončilo právoplatnosťou odsudzujúceho rozsudku Krajského súdu v Nitre z 31. októbra 2002, sp. zn. 1T/45/2001 (právoplatným 31. októbra 2002), ktorým mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 11 rokov a 6 mesiacov, po tom ako

- z výkonu tohto trestu bol podmiennečne prepustený [uznesením Okresného súdu Trnava z 22. marca 2010, sp. zn. 3Pp/134/2009 (právoplatným 22. marca 2010)];

- bolo rozhodnuté, že v skúšobnej dobe tohto podmiennečného prepustenia sa neosvedčil a bol mu nariadený výkon zvyšku trestu (uznesením Okresného súdu Trnava z 25. júla 2017, sp. zn. 3Pp/134/2009, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave zo 14. novembra 2017, sp. zn. 3Tos/137/2017);

- návrh na povolenie obnovy konania (podaný v jeho prospech manželkou), smerujúci proti (naposledy uvedenému) rozhodnutiu o nariadení zvyšku trestu po neosvedčení sa v skúšobnej dobe podmiennečného prepustenia, bol právoplatne odmietnutý z dôvodu, že smeruje proti právoplatnému rozhodnutiu, proti ktorému návrh na obnovu konania nie je prípustný uznesením Okresného súdu Trnava zo 7. marca 2019, sp. zn. 9Nt/25/2019, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave z 10. decembra 2019, sp. zn. 6Tos/160/2019;

- proti naposledy označenému uzneseniu krajského súdu, ktorým bola podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietnutá sťažnosť manželky obvineného proti prvostupňovému uzneseniu o odmietnutí návrhu na povolenie obnovy konania,

podal dovolanie, ktoré odôvodnil prostredníctvom ustanoveného obhajcu Mgr. Petra Odehnala, uplatňujúc v ňom dovolacie dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. c) a písm. i) Trestného poriadku, domáhajúc sa v konečnom návrhu rozsudku, ktorým Najvyšší súd Slovenskej republiky vysloví, že týmto uznesením krajského súdu z uvedených dovolacích dôvodov bol porušený zákon v ustanoveniach Trestného poriadku [v § 193 ods. 1 písm. c), § 34, § 37 ods. 1 písm. a), § 38 ods. 2 písm. a), § 399 ods. 1 a § 402 ods. 2] a Trestného zákona [v § 34 ods. 3, ods. 4, § 44, § 68 ods. 2] v jeho neprospech; na tom základe zrušil napadnuté rozhodnutie, ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad a súčasne podľa § 380 ods. 2 Trestného poriadku rozhodol o nevzatí ho do väzby.

V dovolacej argumentácii primárne argumentačne zdôvodňoval, že dovolanie proti napadnutému uzneseniu krajského súdu je prípustné. Prípustnosť podaného dovolania odvodzuje od nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) zo 6. októbra 2011, sp. zn. II. ÚS 284/2011, v ktorom ústavný súd konštatoval porušenie základného práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorým bolo odmietnuté dovolanie podané proti uzneseniu o zamietnutí sťažnosti vo veci návrhu na povolenie obnovy konania.

Uviedol, že tento nález ústavného súdu z obsahového hľadiska rieši obdobnú situáciu, ako je tomu v jeho prípade, pričom ústavný súd v tomto náleze okrem iného konštatoval, že „základné práva a slobody treba vykladať a uplatňovať tak, aby bola zachovaná ich podstata a zmysel Preto aj výklad a následná aplikácia § 368 ods. 1 Trestného poriadku musí v celom rozsahu rešpektovať právo sťažovateľa ako strany dovolacieho konania na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a rešpektovať jeho podstatu o zmysel, t. j. tak, aby jeho prostredníctvom bola zabezpečená spravodlivá ochrana jeho práv a oprávnených záujmov dovolateľa. V tejto súvislosti je podstatné a určujúce to, že v dovolacom konaní sa rozhoduje predovšetkým o právach a povinnostiach dovolateľa ako strany dovolacieho konania, pričom dovolateľ je oprávnený nie len iniciovať dovolacie konanie, ale Trestný poriadok mu garantuje aj ďalšie procesné práva, ktoré mu nemožno odňať formalistickým a reštriktívnym výkladom niektorého ustanovenia Trestného poriadku (obdobne IV. ÚS 305/09)".

Ďalej poukázal na nález ústavného súdu z 27. januára 2022, sp. zn. III. ÚS 368/2020, z ktorého vyplýva, že „podľa čl. 51 ods. 1 ústavy sa síce základného práva na inú právnu ochranu možno domáhať len v medziach zákonov, ktoré ustanovenie čl. 46 vykonávajú, nemožno však prijať záver, že ak štát neprijme zákon vykonávajúci základné právo podľa čl. 46 ods. 1, potom toto právo neexistuje. Každé základné právo zaručené ústavou vrátane základného práva na inú právnu ochranu má vlastný obsah a rozsah, teda jadro či minimálny štandard nezávislý od zákonnej regulácie, ktorá dané základné právo vykonáva alebo spadá do rozsahu jeho pôsobnosti. Vyplýva to z povahy základných práv, ktoré štát netvorí a nepriznáva, ale uznáva ústavnú povinnosť ich zaručiť - garantovať".

V ďalšej časti dovolania dovolateľ smeruje vecnú argumentáciu k ním uplatnením dovolacím dôvodom upraveným v § 371 ods. 1 písm. c) a písm. i) Trestného poriadku, ktorú podporuje aj listinnými prílohami.

* * *

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) primárne skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že už primárna procesná podmienka, pre ktorú stráca relevanciu posudzovanie všetkých na ňu nadväzujúcich, ktorou je prípustnosť dovolania, splnená nebola.

Podľa § 368 ods. 1 Trestného poriadku dovolanie možno podať proti právoplatnému rozhodnutiu súdu,

ktorým bol porušený zákon alebo ak boli porušené ustanovenia o konaní, ktoré mu predchádzalo, ak je toto porušenie dôvodom dovolania podľa § 371 .

Podľa § 368 ods. 2 Trestného poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak, rozhodnutím podľa odseku 1 sa rozumie

- a) rozsudok a trestný rozkaz,
- b) uznesenie o postúpení veci okrem uznesenia o postúpení veci inému súdu,
- c) uznesenie o zastavení trestného stíhania,
- d) uznesenie o podmieňanom zastavení trestného stíhania,
- e) uznesenie o podmieňanom zastavení trestného stíhania spolupracujúceho obvineného,
- f) uznesenie o schválení zmiernosti a zastavení trestného stíhania,
- g) rozhodnutie o uložení ochranného opatrenia,
- h) rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý riadny opravný prostriedok podaný proti rozhodnutiu podľa písmen a) až g), alebo rozhodnutie, ktorým odvolací súd na základe riadneho opravného prostriedku vo veci sám rozhodol.

Podľa § 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku proti právoplatnému rozhodnutiu súdu druhého stupňa môže podať dovolanie z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 obvinený vo svoj prospech proti výroku, ktorý sa ho priamo týka.

Podľa § 371 ods. 2 Trestného poriadku minister spravodlivosti podá dovolanie okrem dôvodov uvedených v odseku 1 aj vtedy, ak napadnutým rozhodnutím bolo porušené ustanovenie Trestného poriadku alebo osobitného predpisu o väzbe, Trestného zákona alebo Trestného poriadku o podmieňanom prepustení odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, o výkone trestu, ktorého výkon bol podmieňane odložený, o výkone zvyšku trestu podmieňanom prepustení alebo o výkone náhradného trestu odňatia slobody, ktorý bol uložený popri peňažnom treste.

Podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku minister spravodlivosti podá dovolanie aj proti právoplatnému rozhodnutiu vychádzajúceho zo skutkového stavu, ktorý bol na základe vykonaných dôkazov v podstatných okolnostiach nesprávne zistený, alebo ak boli pri zisťovaní skutkového stavu závažným spôsobom porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci.

Z vyššie uvedených zákonných ustanovení je nepochybné, že dovolanie proti rozhodnutiu o návrhu na povolenie obnovy konania, a to aj ktorejkoľvek inak oprávnenej osoby na podanie dovolania, t. j. aj obvineného, je neprípustné.

Zistenie neprípustnosti dovolania logicky vylučuje meritórne (vecné) preskúmanie dovolania obvineného, bez ohľadu na to aké dovolacie dôvody uplatnil a aké chyby rozhodnutiu, ktoré nemožno napadnúť dovolaním, vytýkal. Obsah konkrétnych dovolacích námietok je v takom prípade celkom irelevantný, pretože už samotný fakt neprípustnosti dovolania je dôvodom na jeho odmietnutie podľa § 382 písm. f) Trestného poriadku, podľa ktorého odvolací súd na verejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak bolo podané proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

Odvolací súd preto dovolanie obvineného na verejnom zasadnutí, uznesením, bez preskúmania veci, ako neprípustné odmietol.

Argumentáciu obvineného v dovolaní, ktorou sa snaží presvedčiť o prípustnosti dovolania aj proti rozhodnutiu súdu o návrhu na povolenie obnovy konania, odvolací súd hodnotil ako nesprávnu a túto neakceptoval.

Uvedený záver dovolateľ argumentačne oprel o nález ústavného súdu zo 6. októbra 2011, sp. zn. II. ÚS 284/2011, ktorým ústavný súd, konštatujúc porušenie základného práva konkrétného sťažovateľa (v dovolacom konaní neúspešného dovolateľa) na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru

o ochrane ľudských práv a základných slobôd, zrušil uznesenie najvyššieho súdu zo 4. augusta 2010, sp. zn. 4Tdo/28/2010 a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Z tohto nálezu vyplýva obdobnosť riešenej problematiky v otázke prípustnosti dovolania v trestnom konaní proti skoršiemu rozhodnutiu o návrhu na povolenie obnovy konania.

V uvedenom prípade ústavný súd posudzoval ústavnú sťažnosť obvineného proti uzneseniu dovolacieho súdu (4Tdo/28/2010), ktorým odmietol dovolanie obvineného proti rozhodnutiu o návrhu na povolenie obnovy konania ako neprípustné, v čom procesná situácia riešená v označenom náleze je v skutku analogická s aktuálne posudzovanou situáciou v tejto trestnej veci.

Dovolateľ však opomína, že ústavný súd v tomto náleze (II. ÚS 284/2011) posudzoval rozhodnutie najvyššieho (dovolacieho) súdu zo „4. augusta 2010“ z pohľadu v tom čase existujúceho právneho stavu, teda právnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku existujúcej v čase vydania rozhodnutia najvyššieho súdu (a preto najvyšším súdom aplikovanej), ktorá sa však následne, a to aj (a najmä) v otázke prípustnosti dovolania (§ 368 Trestného poriadku), zmenila.

V skoršej právnej úprave účinnej v čase uvedeného rozhodnutia najvyššieho súdu, z ktorej vychádzal vo svojich záveroch aj nálezu ústavného súdu, účinnej od 1. januára 2011 do 31. augusta 2011 (v znení zákona č. 547/2010 Z. z.) Trestný poriadok v § 368 stanovoval, že „dovolanie možno podať proti rozhodnutiu súdu, ktorým bola vec právoplatne skončená“ (ods. 1) a „dovolanie nemá odkladný účinok“ (ods. 2).

Na rozdiel od aktuálne účinnej právnej úpravy dovolania, nad rámec citovaného odseku 1 s odkazom na „rozhodnutie súdu, ktorým bola vec právoplatne skončená“ akýmkoľvek iným, konkrétnejším spôsobom, neupravoval (nešpecifikoval) okruh rozhodnutí, proti ktorým je prípustné podať dovolanie.

Uvedené ustanovenie, pre jeho pojmovú neexaktnosť, resp. značnú neurčitosť, si vyžiadalo výklad použitého slovného spojenia v diktii zákona, aby tak v aplikáčnej praxi bolo zrejmé čo zákonodarcia myslel „rozhodnutiami, ktorými je vec právoplatne skončená“.

Uvedenú otázku preto riešil judikát - rozhodnutie publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky publikované pod č. 19/2007 (uznesenie najvyššieho súdu zo 14. júna 2006, sp. zn. 3Tdo/5/2006), podľa ktorého :

Rozhodnutím, ktorým bola vec právoplatne skončená, treba podľa § 368 ods. 1 Trestného poriadku o prípustnosti dovolania rozumieť právoplatné rozhodnutie súdu vo veci samej, ktorými je

1. rozsudok alebo trestný rozkaz, ktorým bol obvinený uznaný za vinného a bol mu uložený trest, resp. ochranné opatrenie alebo bolo upustené od potrestania;
2. rozsudok, ktorým bol obvinený oslobodený spod obžaloby;
3. uznesenie o zastavení trestného stíhania;
4. uznesenie o postúpení veci inému orgánu;
5. uznesenie o uložení ochranného opatrenia;
6. uznesenie o podmienenečnom zastavení trestného stíhania;
7. uznesenie o schválení zmieru a zastavení trestného stíhania;
8. rozsudok o schválení dohody o vine a treste v rozsahu uvedenom v § 334 ods. 4 Trestného poriadku;
9. rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý riadny opravný prostriedok proti rozsudku alebo uzneseniu uvedenému sub 1. až 7.

V ústavnou sťažnosťou napadnutom rozhodnutí (4Tdo/28/2010) dovolací súd odmietnutie dovolania pre jeho neprípustnosť argumentačne opieral práve o tento judikát, v zmysle ktorého medzi (uvedený) výpočet rozhodnutí, ktorými bola vec právoplatne skončená, nepatrí rozhodnutie o návrhu na povolenie obnovy konania.

V náleze, ktorého aplikácie sa obvinený v posudzovanej trestnej veci - v závereo právnej možnosti (prípustnosti) podať dovolanie aj proti rozhodnutiu o návrhu na povolenie obnovy konania - dovoláva, ústavný súd dospel k záveru o príliš formálnom a reštriktívnom výklade § 368 ods. 1 Trestného poriadku najvyšším súdom (v zmysle R 19/2007) a k záveru, že „rozhodovanie najvyššieho súdu v uvedenom smere bolo zjavným výkladovým vybočením, ktoré predstavuje porušenie základného práva na spravodlivý proces podľa či. 6 ods. 1 dohovoru“.

Uvedené závery ústavného súdu teda priamo nadväzovali na právnu úpravu otázky prípustnosti dovolania v Trestnom poriadku účinnú v čase rozhodnutia najvyššieho súdu, v ktorej absentovalo expressis verbis zákonné vymedzenie okruhu rozhodnutí, proti ktorým bolo možno podať dovolanie a ktoré preto nahrádzal už vyššie označený judikát.

Novelou Trestného poriadku - zákonom č. 262/2011 Z. z. však s účinnosťou od 1. septembra 2011 došlo k novej úprave § 368 Trestného poriadku, v odseku 2, v dôsledku ktorej už je priamo v zákone spôsobom numerus clausus (taxatívne) vymedzený okruh rozhodnutí, proti ktorým možno - t. j. je prípustné - podať dovolanie (aktuálne znenie § 368 ods. 2 Trestného poriadku vid' vyššie v texte).

V dôsledku tejto zmeny právnej úpravy (aj prípustnosti) dovolania až doposiaľ tak pretrváva právny stav, v ktorom ustanovením § 368 ods. 2 Trestného poriadku je taxatívne stanovené, proti ktorým právoplatným rozhodnutiam v trestnom konaní je prípustné podať dovolanie, a preto závery uvedeného nálezu ústavného súdu sú aktuálne už neaplikovateľné v dôsledku tejto zmeny právnej úpravy inštitútu dovolania v otázke jeho prípustnosti v § 368 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku.

Tento záver súčasne korešponduje s judikátom R 52/2016, podľa ktorého okruh rozhodnutí, proti ktorým je prípustné dovolanie, je s účinnosťou od 1. septembra 2011 explicitne (výslovne) stanovený v § 368 ods. 2 písm. a/ až h/ Tr. por. v znení zákona č. 262/2011 Z. z. Ďalšie druhy dovolaní napadnuteľných rozhodnutí, ktoré má na mysli slovné spojenie uvedené v návetí tohto ustanovenia „ak tento zákon neustanovuje inak“, vyplývajú z § 371 ods. 2 Tr. por. s tým, že tieto môže účinne napadnúť len minister spravodlivosti. Naproti tomu ods. 3 § 371 Tr. por. nerozširuje okruh ministrom spravodlivosti napadnuteľných rozhodnutí, ale rozširuje okruh dovolacích dôvodov, v rámci ktorých má minister spravodlivosti možnosť domáhať sa aj nápravy skutkového stavu, ktorý bol na základe vykonaných dôkazov v podstatných okolnostiach nesprávne zistený.

Aj poukaz dovolateľa na (ďalší) nález ústavného súdu z 27. januára 2022, sp. zn. III. ÚS 368/2020, hodnotí dovolací súd ako nevhodne argumentačne použitý na situáciu posudzovanú v tomto dovolacom konaní.

Už z tohto nálezu je zrejmé (aj dovolateľom doslovne citovaný záver), že ústavný súd sa v ňom vyjadroval k situácii, keď štát neprijme zákon vykonávajúci základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 (ktorého sa možno domáhať len v medziach zákonov), v podstate so záverom o nemožnosti vyvodzovať z absencie takých zákonov aj absenciu samotného práva na súdnu a inú právnu ochranu.

Kontext citovaného záveru z tohto nálezu s (v tomto konaní) posudzovanou otázkou nie je celkom zrejmý, keď možno sa len domnievať, že dovolateľ sa tým snaží presvedčiť o potrebe extenzívneho výkladu Trestného poriadku v zmysle rozšírenia okruhu rozhodnutí aj na rozhodnutia výslovne neuvedené v jeho § 368 ods. 2, proti ktorým by dovolací súd mal umožniť nad uvedený rámec prieskum aj rozhodnutia, ktorým bol zamietnutý/odmietnutý návrh odsúdeného na povolenie obnovy konania, s poukazom na ústavné právo na súdnu ochranu.

Závery uvedeného nálezu nie sú aplikovateľné na posudzovaný prípad už len z toho dôvodu, že v danom prípade existuje zákonná úprava určujúca rámec použiteľnosti inštitútu dovolania v trestnom konaní ako mimoriadneho opravného prostriedku (prostriedku súdnej ochrany) v § 368 až § 392 Trestného

poriadku, a to z pohľadu okruhu rozhodnutí, ktoré týmto opravným prostriedkom možno napadnúť, chýb, ktoré možno úspešne namietat' (úprava dôvodov dovolania) aj okruhu oprávnených subjektov, resp. ďalších podmienok, ktoré musia byť splnené, aby dovolateľ mohol byť úspešný v snahe zvrátiť konkrétne právoplatné rozhodnutie súdu. Neexistuje ani ústavná alebo medzinárodnými záväzkami Slovenskej republiky vyjadrená povinnosť štátu umožniť tak široký prieskum súdnych rozhodnutí v trestnom konaní, ktorý by svojou podstatou zavádzal trojinštančnosť prieskumu všetkých súdnych rozhodnutí. Výklad Trestného poriadku v úprave inštitútu dovolania, ktorého sa dovolateľ domáha, by vo svojej podstate činil úpravu § 368 ods. 2 Trestného poriadku obsoľtnou (zbytočnou), pokiaľ by samotné ústavné právo na súdnu ochranu malo byť vykladané ako právo obvineného podať dovolanie proti fakticky typovo akémukoľvek súdnemu rozhodnutiu v trestnom konaní.

V posudzovanom prípade je navyše namieste tiež zdôrazniť, že obvinený podáva dovolanie (mimoriadny opravný prostriedok) proti rozhodnutiu, ktorým bol odmietnutý v jeho prospech (jeho manželkou) podaný iný mimoriadny opravný prostriedok (obnova konania), čím sa snaží dosiahnuť dokonca štvorinštančný prieskum otázky zákonnosti nariadenia mu zvyšku trestu odňatia slobody po jeho podmienenej prepustení ako dôsledku neosvedčenia sa v skúšobnej dobe podmienenej prepustenia, už odhliadnuc od toho, že aj obnova konania (rovnako ako dovolanie) je zo zákona vylúčená vo vzťahu k tomuto typu rozhodnutia.

Aktuálne posudzované dovolanie obvineného proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné, po skoršom odmietnutí jeho návrhu na povolenie obnovy konania, vo veci, v ktorej ani obnovu konania Trestný poriadok nepripúšťa, tak predstavuje len ďalší neefektívne použitý právny nástroj, ktorým sa obvinený snaží zvrátiť preň negatívny dôsledok spáchania trestného činu (pre ktorý bol odsúdený) v skúšobnej dobe podmienenej prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody, vykonávaného pre trestný čin vraždy, ktorým je povinnosť (na základe nariadenia súdu) vykonať aj zvyšok trestu, z výkonu ktorého bol pôvodne podmienenej prepustený.

S poukazom na uvedené, dovolací súd, bez (vecného, meritórneho) preskúmania veci, dovolanie obvineného pre jeho neprípustnosť uznesením, na neverejnom zasadnutí, podľa § 382 písm. f) Trestného poriadku, odmietol.

Uvedený záver v sebe obsahuje nemožnosť posúdenia dovolania z pohľadu chýb ním vytýkaných napadnutému rozhodnutiu, a to ani z pohľadu ním uplatnených dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. i) Trestného poriadku, ani z pohľadu k týmto dovolacím dôvodom formulovanej vecnej argumentácie.

* * *

Marginálne dovolací súd upozorňuje súd I. stupňa, že v postupe pred predložením veci dovolaciemu súdu, v prípade dovolania formulovaného samotným obvineným, resp. v prípade žiadosti obvineného o ustanovenie mu obhajcu na podanie dovolania a zastúpenie v dovolacom konaní, je nevyhnutné prihliadať aj na podmienky pre ustanovenie obhajcu v takom prípade upravené v § 373 Trestného poriadku, osobitne v jeho odseku 3, ktoré v procese ustanovenia obvinenému obhajcu v posudzovanom prípade zostali nepovšimnuté.

Podľa § 373 ods. 1 Trestného poriadku obvinený alebo osoby uvedené v § 369 ods. 5 môžu podať dovolanie len prostredníctvom obhajcu.

Podľa § 373 ods. 2 Trestného poriadku obvinený musí byť v konaní o dovolaní zastúpený obhajcom.

Podľa § 373 ods. 3 Trestného poriadku, ak obvinený alebo osoby uvedené v § 369 ods. 5 podali dovolanie inak ako prostredníctvom obhajcu, súd, ktorý rozhodol vo veci v prvom stupni, poučí dovolateľa podľa odsekov 1 a 2 a nasledujúcej vety a určí primeranú lehotu na odstránenie tohto nedostatku s tým, že ak táto lehota márne uplynie, predloží vecna ďalšie konanie dovolaciemu súdu. Ak

však obvinený v lehote podľa predchádzajúcej vety preukáže, že nemá dostatočné prostriedky na úhradu trov obhajoby, ustanoví mu obhajcu predseda senátu súdu, ktorý vo veci rozhodoval v prvom stupni.

Z uvedeného je tak zrejmé, že na ustanovenie obhajcu na podanie dovolania a zastúpenie v dovolacom konaní nemá obvinený právo bez ďalšieho, avšak len po preukázaní, že nemá dostatočné prostriedky na úhradu trov obhajoby.

Zvlášť v prípade ako je posudzovaný, keď sa obvinený dožaduje obhajcu na podanie dovolania proti neprípustnému rozhodnutiu, je potom namieste - hoci nejde o zákonnú povinnosť, ale o vec vhodnosti s prihliadnutím na hospodárnosť konania - aby na uvedenú skutočnosť bol obvinený upozornený za účelom predídienia možného neúčelného ustanovenia mu obhajcu na podanie celkom bezvýsledného dovolania, čo nachádza svoj finančný odraz aj v § 556 Trestného poriadku, podľa ktorého kto podal celkom bezvýsledne dovolanie alebo návrh na obnovu konania, je povinný nahradiť štátu trovy konania o tomto dovolaní alebo návrhu na obnovu konania, a to paušálnou sumou, ktorú ustanoví ministerstvo spravodlivosti všeobecne záväzným právnym predpisom. Ďalej je povinný nahradiť štátu odmenu a náhradu obhajcovi, ak bol v súvislosti s týmto konaním ustanovený, ak obvinený nemá nárok na bezplatnú obhajobu alebo na obhajobu za zníženú odmenu (ods. 1). Povinnosť na náhradu podľa odseku 1 nepostihuje prokurátora a orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ods. 2).

Toto uznesenie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.